

Nr 51.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändring i lagen den 19 juni 1942 (nr 429) om hyresreglering m. m., så ock om fortsatt giltighet av samma lag; given Drottningholms slott den 3 februari 1950.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed jämlikt § 87 regeringsformen föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

1) lag angående ändring i lagen den 19 juni 1942 (nr 429) om hyresreglering m. m., så ock om fortsatt giltighet av samma lag;

2) lag angående fortsatt giltighet av lagen den 19 juni 1942 (nr 430) om kontroll av upplåtelse och överlåtelse av bostadsrätt m. m.; samt

3) lag angående fortsatt giltighet av lagen den 28 maj 1948 (nr 245) med vissa bestämmelser om hyresrätt vid hemskillnad eller äktenskapskillnad m. m.

GUSTAF.

Herman Zetterberg.

F ö r s l a g

till

L a g

angående ändring i lagen den 19 juni 1942 (nr 429) om hyresreglering m. m., så ock om fortsatt giltighet av samma lag.

Härigenom förordnas, dels att i lagen den 19 juni 1942 om hyresreglering m. m. skall införas en ny paragraf, betecknad 14 a §, av nedan angiven lydelse, dels ock att samma lag, vilken enligt lag den 20 maj 1949 (nr 224) gäller till och med den 30 september 1950, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 september 1951.

14 a §.

Äro ägare av hyresfastigheter, hyresgäster eller rörelseidkare inom kommunen sammanslutna för att tillvarata sina intressen i nu angiven egenkap, skall sådan förening, om den gjort framställning därom till ordföranden i kommunens beslutande myndighet, vid därefter förekommande val av ledamöter eller suppleanter i hyresnämnden få tillfälle att avgiva förslag till sådan ledamot eller suppleant som skall anses företräda samma intressen.

Har enligt vad nu är sagt förslag avgivits av förening, som med hänsyn till medlemsantal, verksamhet och övriga omständigheter kan anses väl företräda ifrågavarande intressegrupp, skall vid valet skäligen hänsyn tagas till förslaget.

Denna lag träder i kraft den 1 april 1950.

Har hyresvärd, utan att hyresrätten är förverkad, före den 1 april 1950 uppsagt hyresavtal till upphörande efter den 30 september 1950, må framställning som i 7 § sägs göras senast den 14 april 1950 eller, om hyresvärden icke före den 1 i sistnämnda månad tydligt meddelat, att han ej önskar låta hyresgästen kvarbo, inom fjorton dagar efter det hyresvärden lämnat hyresgästen sådant meddelande.

Har hyresvärd före den 1 april 1950 lämnat meddelande som i 8 a § femte stycket sägs om att hyresförhållande skall upphöra efter den 30 september 1950, må framställning enligt samma paragraf göras senast den 14 april 1950.

Förslag

till

Lag

angående fortsatt giltighet av lagen den 19 juni 1942 (nr 430) om kontroll av upplåtelse och överlåtelse av bostadsrätt m. m.

Härigenom förordnas, att lagen den 19 juni 1942 om kontroll av upplåtelse och överlåtelse av bostadsrätt m. m., vilken enligt lag den 20 maj 1949 (nr 225) gäller till och med den 30 september 1950, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 september 1951.

Förslag

till

Lag

angående fortsatt giltighet av lagen den 28 maj 1948 (nr 245) med vissa bestämmelser om hyresrätt vid hemskillnad eller äktenskapsskillnad m. m.

Härigenom förordnas, att lagen den 28 maj 1948 med vissa bestämmelser om hyresrätt vid hemskillnad eller äktenskapsskillnad m. m., vilken enligt lag den 20 maj 1949 (nr 226) gäller till och med den 30 september 1950, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 september 1951.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Drottningholms slott den 20 januari 1950.

N ä r v a r a n d e :

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, ANDERSSON, LINGMAN.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Zetterberg, fråga om *förlängning av hyresregleringen* och anför följande.

Statens hyresråd har i skrivelse den 9 november 1949 hemställt, att lagen den 19 juni 1942 (nr 429) om hyresreglering m. m. (hyresregleringslagen), lagen samma dag (nr 430) om kontroll av upplåtelse och överlåtelse av bostadsrätt m. m. (bostadsrättskontrollagen) samt lagen den 28 maj 1948 (nr 245) med vissa bestämmelser om hyresrätt vid hemskillnad eller äktenskapsskillnad m. m., vilka lagar gälla till och med den 30 september 1950, måtte erhålla fortsatt giltighet till och med den 30 september 1951. Över hyresrådets framställning ha efter remiss yttranden avgivits av socialstyrelsen, bostadsstyrelsen, Sveriges fastighetsägareförbund och Hyresgästernas riksförbund.

Genom hyresregleringslagen har stadgats begränsning av hyrans storlek för flertalet lägenheter, möjlighet till tvångsförlängning av hyresavtal och reglering av vissa andra hyresförhållanden. Såsom ett komplement härtill har genom bostadsrättskontrollagen införts reglering av lägenhetsförvärv, som grundas på bostadsrätt och andra former av bostadskooperation. Båda lagarna äga tillämpning i alla städer, köpingar och municipalsamhällen, vilkas invånarantal vid 1942 års ingång uppgick till minst 2 000, samt dessutom, efter särskilda förordnanden av Kungl. Maj:t, i åtskilliga andra orter. Regleringsåtgärderna handhas närmast av hyresnämnder i kommunerna. Dessas beslut kunna överklagas hos statens hyresråd, som utgör den centrala myndigheten för hithörande frågor.

Till dessa båda lagar ansluter sig sedan år 1948 den särskilda lagstiftning, som vid upplösning av äktenskap reglerar förhållandet mellan makarna såvitt angår av dem hyrd bostadslägenhet, nämligen lagen den 28 maj 1948 med vissa bestämmelser om hyresrätt vid hemskillnad eller äktenskapsskillnad m. m.

Frågan om hyresregleringens förlängning.

För att bedöma det nuvarande läget på bostadsmarknaden och behovet av fortsatt hyresreglering är den undersökning av stort intresse, som *bostadsstyrelsen* utfört under hösten 1949 angående läget i de s. k. kvotorterna, d. v. s. de tätorter, som vid planläggning av byggnadstillstånds-givningen för bostäder erhålla tilldelning för ett år i sänder av tillstånd för visst antal lägenheter. Styrelsen har från förmedlingsorganen i samtliga kvotorter infordrat uppgifter i tre hänseenden, som äro av betydelse för att bedöma bostadsbristens svårighetsgrad, nämligen 1) antalet familjeför-sörjare inom kommunen, som sakna självständig familjbostad; 2) antalet bostäder inom kommunen, som hälsovårdsmyndigheterna utdömt eller anse böra utdömas; samt 3) antalet personer, som arbeta inom kommunen men bo utanför dess område och önska få bostad inom densamma. Med själv-ständig familjbostad avses här lägenhet om minst ett rum och kokvrå, avsedd att stadigvarande brukas som bostad.

Om undersökningens förutsättningar och uppgifternas tillförlitlighet an-för styrelsen i en promemoria:

Det ligger i sakens natur, att det bland uppgiftslämnarna förelegat ett intresse att redovisa höga siffror, varav man dock icke bör draga den slut-satsen, att de i det följande redovisade siffrorna ligga i överkant. Det bör nämligen beaktas, att stora svårigheter förelegat för förmedlingsorganen att erhålla kännedom om alla fall av bostadsbrist. Uppgifterna ha erhål-lits på ett flertal olika vägar, genom kommunala bostadsförmedlingar, ge-nom annonsering, genom bearbetning av ansökningar om lägenhet som in-kommit till kommunala stiftelser, genom undersökningar i anslutning till mantalsskrivningen etc. Knappast någon av dessa metoder torde ge möjlig-heter till en fullständig inventering. Förmedlingsorganen ha enligt givna direktiv redovisat kända fall (siffror grundade på nominativa uppgifter) för sig och totala antalet fall enligt förmedlingsorganets uppskattning för sig. Den kontroll av uppgifterna som hittills hunnit företagas synes ge vid han-den, att vissa förmedlingsorgan missuppfattat direktiven, varför korrigere-ningar ha utförts. De fel som kunna ha uppstått på grund av dylika miss-förstånd synas dock icke vara av mera betydande storleksordning.

En sammanställning av uppgifter från 218 kvotorter visar, att inom dessa cirka 32 000 familjeför-sörjare sakna självständig bostad och att av bebod-da lägenheter omkring 24 000 äro utdömda eller utdömbara. Antalet av dem som arbeta inom kommunen och vilja flytta dit från bostäder utom dess område är cirka 18 000. Av dessa tre grupper familjer med otillfreds-ställande bostadsförhållanden äro många familjer med barn, nämligen cirka 21 000, 12 000 och 14 000 respektive.

En mera fullständig redovisning för undersökningsmaterialet lämnas i en tabell, vilken torde få som bilaga fogas till statsrådsprotokollet (*Bilaga A*).

Om bedömningen av undersökningens resultat anföres i styrelsens pro-memoria vidare:

Det är givetvis icke möjligt att enbart med utgångspunkt från de här an-förda siffrorna bedöma hur stort det antal lägenheter är, som under förut-

sättning av fortsatt högkonjunktur måste tillföras bostadsmarknaden för att avveckla den rådande bostadsbristen. Sålunda är det bland annat svårt att bedöma vilken betydelse som bör tillmätas den omständigheten att den bristande tillgången på lägenheter måste förutsättas ha utgjort hinder för ingående av äktenskap, inflyttning och s. k. hushållssprängning. Ytterligare må erinras om, att den reserv av lägenheter som erfordras för att bostadsmarknaden inom kvotkommunerna skall fungera någorlunda normalt kan uppskattas till 20 å 25 000 lägenheter. Utöver det antal lägenheter, som erfordras för att tillgodose löpande hushållsbildning, skulle sålunda för bostadsbristens avveckling inom kvotkommunerna erfordras ett lägenhetstillskott av en storleksordning motsvarande ungefär två års produktion av nuvarande omfattning i dessa kommuner.

Angående bostadsmarknadens väntade utveckling under det närmaste året har *bostadsstyrelsen* gjort vissa uttalanden i en nyligen avgiven »P. M. angående bostadsproduktionen år 1950».

Styrelsen anför bland annat vissa synpunkter på antalet nybildade hushåll. Hushållsbildningen under år 1949 hade tidigare beräknats till 33 000 hushåll. Härvid förutsattes en fortsatt nedgång i äktenskapsbildningen i förhållande till den för år 1948 antagna. Det hade emellertid visat sig, att äktenskapsbildningen under detta år blivit större än vad som antagits. Om den andra viktiga faktorn i hushållsbildningen i tätorterna, nämligen inflyttningen dit från landsbygden, framhålles att denna nedgått avsevärt sedan år 1946. Det vore icke sannolikt, att denna minskning komme att fortsätta i samma takt som hittills. Om man förutsatte i stort sett samma äktenskapsbildning och inflyttning under år 1949 som under år 1948, funnes icke anledning att frångå den tidigare beräkningen av nettotillskottet hushåll under år 1949 till i runt tal 33 000. Mot bakgrunden av vissa förändringar på lång sikt, som anföras i promemorian, anser sig styrelsen emellertid för år 1950 ha anledning att räkna med ett något lägre nettotillskott av hushåll än under åren 1948 och 1949.

Beträffande den önskvärda omfattningen av bostadsbyggandet anför styrelsen till slut, att för 1950 liksom under de föregående åren det för bostadsförsörjningen önskvärda tillskottet av nya lägenheter långt överstege vad som vore praktiskt möjligt att få till stånd på kort sikt med hänsyn till resurserna. Om det årliga tillskottet stannade vid vad som beräknats för 1949, skulle detta betyda en viss fortskridande försämring av bostadsmarknadsläget till dess den sannolika framtida nedgången i äktenskapsbildningen hunne göra sig kraftigare gällande än hittills.

Angående behovet av en förlängning av lagstiftningen om hyresreglering har *hyresrådet* i sin förenämnda skrivelse anført, att sedan hyresrådet senast gjorde framställning därom någon förbättring icke inträtt på bostadsmarknaden. Svår bostadsbrist rådde sålunda fortfarande framför allt i de större tätbefolkade orterna. Såvitt hyresrådet kunde bedöma, syntes bostadsbristen icke komma att hävas under de närmaste åren.

Socialstyrelsen tillstyrker framställningen och anför liknande synpunkter. Jämväl *bostadsstyrelsen* tillstyrker hyresrådets förslag och vitsordar rik-

tigheten av rådets uppfattning om läget på bostadsmarknaden. Omfattningen av den nuvarande bostadsproduktionen och den som sannolikt komme att medgivas under de närmaste åren kunde enligt styrelsens mening med hänsyn till den förväntade årliga hushållsbildningen icke möjliggöra någon nämnvärd avveckling av den rådande bostadsbristen.

Fastighetsägareförbundet anför i denna fråga:

Oaktat förvaltningskostnaderna bevisligen kraftigt stegrats har någon kompensation härför icke beretts fastighetsägarna, ehuru 5 § hyresregleringslagen uttryckligen tillerkänner fastighetsägarna rätt härtill. Än mindre hava fastighetsägarna kompenserats för penningvärdets starka och alltjämt fortgående fall. Medan för andra samhälls- och näringsgrupper priser och löner tillätits stiga i den omfattning förhållandena krävt — vissa grupper ha till och med fått en väsentligt ökad realinkomst — ha hyror tvångsvis kvarhållits vid den nivå, som gällde den 1 januari 1942. Vid de förhandlingar, som tid efter annan förts mellan statsmakterna och representanter för andra näringsgrenar beträffande stabiliserings- och prispolitiken hava fastighetsägarna icke någon gång beretts tillfälle deltaga trots framställningar härom från förbundets sida och trots det faktiska förhållandet, att landets fastighetsägare förvalta värden, som motsvara en tredjedel av landets nationalförmögenhet. Landets fastighetsägare konstatera med bitterhet, att deras berättigade synpunkter och krav icke vunnit gehör hos statsmakterna, medan andra samhällsgruppers intressen ägnats ett omsorgsfullt beaktande. Fastighetsägarna kunna i längden icke värja sig för en känsla av att läget i detta avseende måhända varit annorlunda, därest de på grund av större antal tillmätts ökat värde i det politiska maktspelet. När förbundet nu icke vill motsätta sig en förlängning av hyresregleringslagen på ytterligare ett år, sker detta därför under den bestämda förutsättningen, att även fastighetsägarnas krav på kompensation för stegrade omkostnader i behörig mån beaktas och att lagen i denna del blir tillämpad så som från början avsågs.

Tidigare har *fastighetsägareförbundet* hos Kungl. Maj:t hemställt om en särskild utredning angående hyresregleringslagstiftningens avveckling gradvis. Förbundet ansåge det angeläget, att hela frågan om hyresregleringen gjordes till föremål för en ingående prövning, och anförde till stöd härför bland annat följande.

Bostadsbristen utgör i och för sig ett allvarligt socialt orosmoment. Den framstår såsom särskilt betänklig emedan den del av befolkningen, som står i begrepp att ingå äktenskap och bilda eget hem, särskilt svårt drabbas av omöjligheten att skaffa bostad. Genom det starka uppsägningskyddet för hyresgästerna har befolkningen i själva verket indelats i två grupper, de som inneha lägenheter och de som söka dylik, varvid de giftasvuxna utgöra majoriteten i den sistnämnda gruppen. Det visar sig också, att de som i dag inneha en lägenhet i många fall veta att begagna sig av denna förmån för att själva skaffa sig ekonomiska fördelar. Även andra osunda tecken kunna konstateras på bostadsmarknaden. Genom fastläsning av hyresnivån i äldre hus vid 1939 års priser existerar för närvarande två skilda hyresnivåer, en för äldre och en för nybyggda hus. Ju mer dessa två hyresnivåer gå isär, desto större blir motsättningarna på hyresmarknaden. En utjämning av hyresnivåerna till större enhetlighet blir i det långa loppet oeftergivlig.

Genom hyresstoppet och den inträdda försämringen i penningvärdet hava fastighetsägarna fått en väsentligt minskad realinkomst. Samtidigt hava ut-

gifterna för underhåll och förvaltning avsevärt stegrats. Många fastighetsägare hava därför tvingats söka minska kostnaderna genom att i viss mån eftersätta fastigheternas underhåll. En fortsättning av det nuvarande läget kan befaras medföra en standardsänkning för hyresgästerna, som givetvis vore till stort obehag samt ett förlösande av stora kapitalvärden.

Det kan alltså konstateras, att bostadsmarknaden i dag företer tydliga tecken på en onormal och olycklig utveckling, som visar sig bl. a. därigenom, att bostadsbristen kvarstår oförändrad år från år trots en stark byggnadsproduktion, att motsättningarna på hyresmarknaden skärpas samt att ekonomiska värden av stor omfattning gå till spillo genom bristande möjligheter för fastighetsägarna till effektivt underhåll. Enligt förbundets mening skulle det ogynnsamma läget i avsevärd mån kunna neutraliseras genom en ändrad hyresprispolitik och genom en efter hand skeende övergång till en friare hyresmarknad.

I yttrande över fastighetsägareförbundets sistnämnda framställning har *hyresrådet* anfört, att eftersom en svår bostadsbrist alltjämt rådde och kunde väntas bestå åtminstone under de närmaste åren, det med visst fog kunde göras gällande att frågan om hyresregleringslagstiftningens avveckling vore för tidigt väckt. Hyresrådet ville emellertid framhålla som sin uppfattning att hyresregleringslagstiftningen, vilken tillkommit som en krislagstiftning, borde avskaffas så snart normala förhållanden inträtt på bostadsmarknaden. När ett sådant läge komme att inträffa vore för närvarande omöjligt att avgöra, men det kunde måhända komma fortare än man nu ansåge troligt. Enligt hyresrådets uppfattning borde statsmakterna redan nu göra sig beredda att möta de svårigheter, som helt naturligt måste uppstå då en på så många områden genomgripande lagstiftning skulle avvecklas. Innan den tidpunkt vore uppnådd, då hyresregleringslagstiftningen helt kunde upphävas, kunde det enligt hyresrådets uppfattning bli erforderligt att vissa jämkningar gjordes i de nu gällande bestämmelserna. I samband härmed borde även upptagas till övervägande i olika sammanhang framförda förslag om införande av nya bestämmelser i allmänna hyreslagen, grundade på de erfarenheter som vunnits under den tid hyresregleringslagstiftningen varit i kraft. På grund härav förordade hyresrådet en utredning innebärande dels en översyn av gällande hyresregleringslagstiftning med hänsyn till hittills vunna erfarenheter, dels förslag till de bestämmelser som bleve erforderliga vid genomförande av en avveckling av denna lagstiftning och dels förslag till sådana bestämmelser i allmänna hyreslagen, som kunde finnas erforderliga då hyresregleringslagstiftningen upphävdes.

Två ledamöter av hyresrådet, herrar Ahlmark och Wibom, ha reserverat sig mot beslutet i vad det avsåg översyn av gällande hyresregleringslagstiftning samt ändringar i allmänna hyreslagen.

Frågor om ändringar i hyresregleringslagen.

I sitt nu avgivna yttrande över hyresrådets framställning om hyresregleringslagstiftningens förlängning har *hyresgästernas riksförbund* hänvisat

till förslaget om utredning och med hänsyn därtill förklarar sig avstå från att upptaga vissa frågor om önskvärda lagändringar.

Även *fastighetsägareförbundet* har i princip anslutit sig till denna ståndpunkt men därjämte framfört två förslag, som enligt förbundets mening borde genomföras omedelbart. Det ena förslaget avser möjlighet att undanta vissa orter från hyresregleringen. Enligt förbundets mening finnes redan nu tätorter och landskommuner, varest hyresnämndernas verksamhet nedgått till ett minimum och där lagens fortsatta tillämpning icke fyllde någon verklig funktion, utan endast medförde onödiga utgifter för kommunen.

Det andra förslaget gäller ett ämne, som behandlats vid två föregående tillfällen, då proposition framlagts om förlängning av hyresregleringen, nämligen frågan om vilken hänsyn som vid val av ledamöter i hyresnämnd skall tagas till förslag från partsorganisationer.

Enligt 14 § hyresregleringslagen består hyresnämnd av ordförande och två ledamöter. Ordföranden förordnas av hyresrådet. Ledamöterna väljas av kommunens beslutande myndighet. Den ene ledamoten skall äga eller förvalta till uthyrning avsedd fastighet. Den andre, som ej må äga eller förvalta sådan fastighet, skall ha kännedom om de mindre bemedlades bostadsförhållanden. I ärende rörande annan lägenhet än bostadslägenhet skall sistnämnde ledamot ersättas av ledamot, som driver förvärvsverksamhet i förhyrd lägenhet och ej äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet. Tillika skola utses suppleanter.

Vid remiss år 1948 av förslag om hyresregleringens förlängning anförde *fastighetsägareförbundet*, att såväl av lagens avfattning som av förarbetena måste anses framgå, att lagen avsåge att i hyresnämnderna skapa en ren partsrepresentation sådan den kommit till uttryck t. ex. i 4 § lagen om arbetsdomstol. Då i hyresregleringslagen icke i likhet härmed föreskrivits, att den ene ledamoten skulle utses efter förslag av fastighetsägareorganisationen och den andre ledamoten efter förslag av hyresgästorganisationen, torde detta ha helt berott på det förhållandet, att lagstiftningen icke ansett sig kunna utgå från att sådana organisationer skulle komma att finnas på varje ort, inom vilken lagen skulle bli gällande. I stor utsträckning hade vid tillsättandet av hyresnämndsledamöter lagens syfte i här berört hänseende blivit tillgodosett därigenom, att vederbörande partsorganisationer på de skilda orterna blivit i tillfälle att föreslå representanter, vilka sedermera den kommunala myndigheten utsett till ledamöter. Emellertid hade sig förbundet bekant, att det i vissa fall förekommit, att de kommunala myndigheterna till partsrepresentanter i hyresnämnderna utsett personer, vilka icke föreslagits från organisationernas sida, eller att de kommunala myndigheterna trots att partsorganisationer funnits på orten icke berett dessa tillfälle att inkomma med förslag. Ett dylikt förhållande utvisade, att syftet med lagens ifrågavarande bestämmelser — att i hyresnämnderna skapa en partsrepresentation — icke tillbörligen tillgodosågs. På grund härav hem-

ställde förbundet, att i propositionen om lagens förlängning måtte uttalas, att där partsorganisation för fastighetsägare eller hyresgäster funnes, som regel icke borde utses annan än den som vederbörande organisation föreslagit.

Föredragande *departementschefen* yttrade i anledning härav (prop. 212/48 s. 49):

I hyresregleringslagen har icke, såsom i vissa andra lagar, intresserepresentationen i de beslutande organen knutits till förslag från de intresserade organisationerna. Då en kommuns beslutande församling väljer ledamöter i hyresnämnd, är den därför formellt icke bunden av annat än de i lagen angivna kompetensreglerna. Det är emellertid obestridligt, att med reglerna om hyresnämndernas sammansättning avsetts icke endast att säkra erforderlig sakkunskap åt nämnderna utan även att giva skäligt rum åt en representation av intressentgrupperna på hyresmarknaden. För nutida samhällsuppfattning är organisationsväsendet på olika områden en naturlig och nödvändig faktor, och hyresmarknaden utgör därvidlag intet undantag, även om organisationerna där ännu på många håll äro svaga. Denna ojämnhet inverkar naturligtvis på frågan om vilken betydelse som skall tillmätas ett av en organisation framlagt förslag till ledamot i hyresnämnd, men om organisationen i fråga får anses tämligen representativ för den aktiva delen av vederbörande intressentgrupp och det icke föreligger särskilda skäl att likväl välja en annan person, bör enligt min mening den föreslagne icke förbigås. Lagens tanke är att vid hyresnämndens handläggning ärendet skall bli allsidigt belyst och att intressena på ömse sidor skola få komma till tals. Hindras detta genom ett ensidigt val av ledamöter, riskerar man att proceduren snedvrides. Då jag emellertid förutsätter att denna uppfattning kommer att godtagas vid utseendet av ledamöter i hyresnämnd, finner jag någon lagändring icke vara erforderlig.

Vid motsvarande tillfälle år 1949 återkom *fastighetsägareförbundet* till frågan och gjorde gällande, att de kommunala myndigheterna visat sig icke taga hänsyn till det nu anförda uttalandet, vilket av riksdagen lämnats utan erinran. Flera exempel funnes härpå. Förbundet begärde därför en uttrycklig lagbestämmelse av innehåll, att om i orten funnes partsorganisationer som vore representativa för vederbörande intressentgrupp, till ledamot i hyresnämnd icke borde utses annan än den som föresloges av vederbörande organisation.

Föredragande *departementschefen* uttalade därvid (prop. 136/49 s. 10), att även om den av honom tidigare förordade principen icke vunnit efterföljd överallt, det icke ännu syntes vara nödvändigt att genomföra ändrade lagregler i fråga om utseendet av hyresnämndsledamöterna. Departementschefen ville emellertid understryka att saken kunde komma i ett annat läge om det i fortsättningen skulle visa sig att de kommunala församlingarna icke på skäligt sätt respekterade partsorganisationerna på hyresmarknaden och den funktion, som enligt förutsättningarna för denna lagstiftning tillkomme dessa organisationer i förevarande hänseende.

I sitt nu avgivna yttrande har *fastighetsägareförbundet* uttalat, att det alltjämt förekomme, att val av partsrepresentanter i hyresnämnderna skedde helt efter politiska linjer utan hänsynstagande till dessa departementsche-

fens uttalanden och organisationernas intresse. Ej heller vid handläggning av besvär över dylika beslut hade saken beaktats. Förbundet vidhölle därför sin begäran om lagändring i angivet syfte.

Departementschefen.

Det är allmänt känt, att bostadsbristen ännu är mycket svår, och detta förhållande belyses siffermässigt synnerligen tydligt av den undersökning av bostadsstyrelsen, som omnämnts i det föregående. Av de beräkningar, som verkstälts angående byggnadsproduktionen och den väntade efterfrågan under den närmaste tiden, framgår vidare att bostadsbristens avveckling synes bli en fråga på lång sikt. Det kan därför knappast råda någon tvekan om behovet av att förlänga hyresregleringslagen ytterligare ett år från den 1 oktober 1950. Hyresrådets förslag härom har även tillstyrkts i samtliga yttranden, och jag vill alltså förorda detta förslag.

Sedan länge har det stått klart för de myndigheter, som handhava hyresregleringen, att övergången från denna till en mera normal ordning blir komplicerad och kommer att erbjuda vissa problem av ekonomisk och juridisk art. En utredning härom är påkallad, och det har redan tidigare övervägts, om tiden kunde vara inne att påbörja en sådan. Även om hyresregleringens upphävande är en fråga på tämligen lång sikt, kan denna utredning dock beräknas bli så tidskrävande, att det är skäl att sätta igång den inom en nära framtid. Det är min avsikt att vidtaga åtgärder härför.

Såsom framhållits av de stora partsorganisationerna på området, torde det vara lämpligt att till denna utredning hänvisa vissa önskemål om ändringar i lagstiftningen, som nu ha framförts. Fastighetsägareförbundet har emellertid föreslagit två lagändringar, som enligt förbundets mening borde genomföras omedelbart. Den första av dessa, som gäller möjligheten att upphäva hyresregleringen för viss ort, har dock så nära samband med utredningens huvuduppgift, att det icke synes lämpligt att behandla denna fråga fristående.

Det andra av förbundet framställda önskemålet, nämligen om den hänsyn som vid kommunernas val av ledamöter i hyresnämnd bör tagas till personförslag från representativa partsorganisationer, har diskuterats vid två tidigare tillfällen, då förslag framlagts om hyresregleringens förlängning. I remissyttrande år 1948 anmärkte fastighetsägareförbundet, att i vissa fall partsorganisationer icke fått tillfälle att avgiva förslag till dylika val och att i andra fall avgivna förslag icke följts av de beslutande församlingarna. I anledning härav underströk jag, att med lagens regler om hyresnämndernas sammansättning avsetts icke endast att säkra erforderlig sakkunskap åt nämnderna utan även att giva skäligen utrymme åt en representation av intressegrupperna på hyresmarknaden. Jag framhöll även att organisationsväsendet på detta område lokalt sett är mycket ojämnt utbildat och att detta naturligtvis inverkar på frågan om den betydelse man borde tillägga ett personförslag från en dylik organisation. Om emellertid organisationen på en viss ort finge anses tämligen representativ för den aktiva delen av

vederbörande intressegrupp och det icke föreläge särskilda skäl att likväl välja en annan person borde den föreslagne enligt vad jag uttalade icke förbigås. Någon lagändring föreslogs emellertid ej, när jag förutsatte att denna uppfattning komme att godtagas vid kommande val av ledamöter i hyresnämnd.

Under förarbetena till 1949 års förlängningsproposition gjorde fastighetsägareförbundet gällande, att de kommunala myndigheterna i flera fall icke tagit hänsyn till det anförda uttalandet, och förbundet begärde därför en uttrycklig lagbestämmelse i ämnet. Jag anförde härtill, att det icke ännu syntes vara nödvändigt att genomföra ändrade lagregler i detta hänseende, men att för mitt vidkommande saken kunde komma i ett annat läge, om det i fortsättningen skulle visa sig att de kommunala församlingarna icke på skäligt sätt respekterade partsorganisationerna på hyresmarknaden och den funktion, som enligt förutsättningarna för lagen tillkomme dessa organisationer.

Nu har förbundet återkommit till frågan och med angivande av bestämda fall hävdad, att de kommunala beslutande församlingarna icke tagit den hänsyn till partsorganisationens förslag, som förutsatts i uttalandena i 1948 och 1949 års propositioner. Jag vill i anledning härav nu liksom tidigare påpeka, att det utifrån sett självfallet är omöjligt att helt säkert bedöma innebörden i ett träffat personval, men om det i de fall som förbundet anmärkt skulle förhålla sig så, att man utan vägande personliga eller andra skäl frångått förslag av representativa intresseorganisationer, är detta att beklaga. Det var min förhoppning att de mycket kraftiga principuttalanden som jag gjort i två på varandra följande propositioner och som godtagits av riksdagen, skulle tillräckligt klargöra statsmakternas avsikter med dessa val. Hur det än må förhålla sig med de sedan dess förrättade val, som förbundets anmärkning gäller, synes i allt fall den därav framkallade diskussionen vara ett tillräckligt skäl för att icke enbart fortsätta med deklamationer utan i själva lagen inskriva den princip om organisationernas ställning som förut angivits i förarbetena.

I anledning härav vill jag också något närmare utveckla den praktiska betydelsen av organisationernas medverkan vid dessa val. Vid ett tidigare tillfälle framhöll jag, att för nutida samhällsuppfattning organisationsväsendet på olika områden är en naturlig och nödvändig faktor och att hyresmarknaden därvidlag icke utgör något undantag, även om organisationerna där ännu på många håll äro svaga. Det bör emellertid understrykas, att organisationernas medverkan icke är självändamål utan har betydelse endast i den mån den gör förfarandet i hyresnämnden mera fullständigt i sak och mera förtroendeingivande, sett från parternas synpunkter. Hyresnämndsproceduren har viss likhet med ett skiljedomsförfarande, och i skiljenämnder ingå oftast ledamöter som utsetts direkt av parterna. Här har man icke gått så långt, men i stället är avsikten att befintliga partsorganisationer å ömse sidor skola spela en viss roll vid valet av nämndledamöter.

Särskilt i de fall, då mål från hyresnämnd överklagas till hyresrådet,

framträder betydelsen av en god intresserepresentation i nämnden. Det säger sig självt, att det för hyresrådet i många fall är en vansklig uppgift att endast på skriftligt material — ofta för övrigt alltför knapphändigt — pröva frågor om uppskattning av hyresvärdet i orter ute i landet och liknande spörsmål. Det har därvid blivit en naturlig sak att fästa stort avseende vid om hyresnämnden är enhällig eller ej. Men därvid förutsättes att partsynpunkterna verkligen kommit fram inom nämnden och, i de fall där meningsskiljaktigheterna varit avsevärda, kommit till uttryck i reservationer.

På grund härav är hyresnämndernas allsidiga sammansättning av betydelse såväl för ärendets sakbehandling inom nämnden och i överinstansen som för det förtroende varmed avgörandet omfattas av allmänheten.

Det bör även framhållas, att hyresnämnderna icke äro att anse som kommunala nämnder i vanlig mening, även om de delvis utses av kommunernas beslutande organ. Hyresnämnderna ha icke några egentliga kommunala förvaltningsuppgifter utan handhava i första instans en krisreglering som i princip avser att omfatta alla tätorter i landet. I huvudsak ha hyresnämnderna dels att meddela ett slags skiljedom i vissa tvister, dels att pröva ansökningar om undantag från vissa av lagens regler. Hyresnämnderna böra därför snarare jämföras exempelvis med domstolar — vilkas ledamöter ju i första instans också delvis väljas av kommunala församlingar — eller med taxeringsnämnderna. Det är således oriktigt, som i något fall skett, att organisatoriskt jämställa hyresnämnderna med de vanliga kommunala organen och kräva, att de ovillkorligen inordnas i samma system som dessa.

Trots detta är jag emellertid angelägen att understryka, att det icke är meningen att upphäva kommunernas beslutanderätt vid val av ledamöter i hyresnämnd. Det är naturligt att kommunerna utse lekmannainslaget i olika lokala domstolar och förvaltningsmyndigheter, och denna anordning bör tillämpas även i detta fall. Vad som här framhåves är, att på nu ifrågasvarande område organisationsväsendet har en särskild uppgift och bör i vissa bestämda former få medverka vid valet. Organisationerna äro emellertid mycket olika utbyggda inom orterna, och därför bör de kommunala församlingarnas uppgift bli dubbel: dels att bilda sig en åsikt om hur pass representativ den förslagsställande föreningen är, dels att med ledning härav träffa personvalet. Att en person blivit föreslagen av en intressentförening på området skall alltså vara en omständighet som talar för hans val, svagare eller starkare alltefter graden av representativitet hos den organisation som föreslagit honom. Denna omständighet får så vägas mot övriga eventuella kandidaters företräden, såsom erfarenhet av socialt arbete o. s. v. Det ligger i sakens natur, att dessa skäl för den ene eller den andre kunna vara mycket svåra att jämföra och att man — så växlande som förhållandena äro — omöjligen kan säga, att det ena eller andra skälet ovillkorligen skall vara avgörande. Men det bör upprepas vad som förut sagts om att hyresnämnderna icke ha egentliga kommunala uppgifter och att kommunerna därför icke ha samma intresse som i fråga om vanliga nämnder att i första hand placera kommunalpolitiskt verksamma personer.

Det är en vansklig uppgift att i en lagregels koncentrerade form sammanfatta vad här sagts och därvid å ena sidan ge organisationsväsendet vad som enligt nutida betraktelsesätt rätteligen tillkommer detsamma men å andra sidan icke inge den föreställningen, att fråga är om att formellt binda eller kringskära den beslutande kommunala församlingens avgörande. Uppenbarligen skulle de här anförda synpunkterna på vilka hänsyn som böra tagas vid valet alltjämt hellre ha sin plats i lagens motiv än i dess text, och det är endast med tvekan jag föreslår en lagändring i detta hänseende. Erfarenheten visar emellertid, att man i praxis på sina håll icke delar denna mening utan först genom en formlig lagändring låter sig övertygas om att vid valet bör tillgå såsom här är sagt.

En lagbestämmelse i här ifrågakarande syfte synes till en början böra upptaga en formlig förslagsrätt för intressesammanslutningar inom området. I enlighet härmed bör det åligga ordföranden i den beslutande kommunala församlingen att, då val av ledamot i hyresnämnd skall äga rum, lämna förslagsberättigad förening tillfälle att avgiva förslag. Med hänsyn till den ojämnhet i organisationsväsendet, som förut berörts, är det på många orter ovisst om det finns någon förening som bör ha förslagsrätt. Omvänt kan det tänkas att två eller flera organisationer med samma verksamhetsområde kunna göra anspråk på förslagsrätt. Det bör därför ankomma på förening som vill erhålla sådan rätt att själv taga initiativ genom att göra framställning därom till ordföranden. Har så skett, bör föreningen få förslagsrätt, om den inom kommunen driver verksamhet av det slag som här avses. I anslutning till de tre kategorierna av ledamöter bör förslagsrätt tillkomma intressesammanslutningar av respektive ägare av hyresfastigheter, hyresgäster samt rörelseidkare. Anmälan bör gälla för lagens hela återstående giltighetstid, icke endast för det val som därefter inträffar.

Då den beslutande församlingens ordförande prövar, om en anmäld förening skall få tillfälle att avgiva förslag, bör han inskränka sig till de nu nämnda förutsättningarna, d. v. s. att föreningen har sådant ändamål som nyss sagts och driver verksamhet inom kommunen. Däremot skulle det föra för långt att redan i detta sammanhang pröva även föreningens representativitet. Denna omständighet bör däremot såsom förut framhållits tagas i betraktande då den beslutande församlingen skall företaga själva valet.

I fråga om valet torde i lagen böra angivas endast själva den princip som här utvecklats, nämligen att vid valet skäligen hänsyn skall tagas till förslag, avgivet av förening, som med hänsyn till medlemsantal, verksamhet och övriga omständigheter kan anses väl företräda ifrågakarande intressegrupp.

Nu angivna bestämmelser torde böra infogas som en ny paragraf efter huvudbestämmelsen i 14 § om hyresnämndernas sammansättning och betecknas 14 a §.

Till en lag om förlängning av hyresregleringslagen torde, liksom vid föregående förlängningstillfällen, böra fogas övergångsbestämmelser av inne-

börd att ansökan om förlängning av hyresförhållande eller övertagande av hyresrätt, som avser tid efter lagens hittillsvarande giltighetstid, må göras inom viss kortare tid efter det förlängningslagen blivit utfärdad. Det torde kunna beräknas, att förlängningslagen kan börja tillämpas den 1 april 1950.

I enlighet med vad sålunda anförts ha inom justitiedepartementet upprättats förslag till

1. *lag angående ändring i lagen den 19 juni 1942 (nr 429) om hyresreglering m. m., så ock om fortsatt giltighet av samma lag;*

2. *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 19 juni 1942 (nr 430) om kontroll av upplåtelse och överlåtelse av bostadsrätt m. m.; samt*

3. *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 28 maj 1948 (nr 245) med vissa bestämmelser om hyresrätt vid hemskillnad eller äktenskapsskillnad m. m.*

Föredraganden hemställer, att lagrådets utlåtande över lagförslagen, av den lydelse bilaga¹ till detta protokoll utvisar, måtte för det i § 87 regeringsformen angivna ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemstäl-
lan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Erik Skiöld.

¹ Denna bilaga, som är likalydande med de vid propositionen fogade lagförslagen, har här uteslutits.

Sammanställning av uppgifter om bostadsbristen i vissa kommuner hösten 1949.

De i kol. 3—7 samt kol. 9 redovisade siffrorna avse av förmedlingsorganen *kända* fall (med undantag av siffrorna för Norrköping, som bygga på uppskattningar). I kol. 8 förekomma även uppskattningar. Med familjebostad avses i detta sammanhang lägenhet om minst ett rum och kokvrå avsedd att stadigvarande brukas som bostad.

Län/Kommun	Antal inv. $\frac{1}{2}$ 1949	Antal inom kommunen boende familjeförsörjare som sakna familjebostad.					Antal av hälsovårdsnämnd utdömda el. enl. dess uppfattning utdömda lägenheter som äro bebodda	Antal utanför kommunen boende, i kommunen arb. fam.försörj. som önska flytta in i kommun.
		Fam.-förs. bor i enkelrum utan kokvrå el. delar lgh med annat hushåll	Fam.-förs. bor i barack el. annan nödbostad som uppl. av kommun el. industriföretag	Fam.-förs. bor i annan prov. lgh (hotell, pens. ej vinterbonad sommarstuga etc.)	Hela antalet	Därav fam.försörjare med barn under 16 år		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Stockholm	725 714	10 598	143	180	10 921	8 587	601	3 684
<i>Stockholms län</i>								
Huddinge	20 124	118	12	146	276	187	86	76
Nynäshamn	7 552	44	—	—	44	35	—	30
Solna	35 466	460	—	27	487	191	1 700	515
Sundbyberg	23 721	378	25	29	432	269	260	260
Södertälje	23 959	174	57	49	280	150	59	129
<i>Uppsala län</i>								
Enköping	9 533	37	5	2	44	20	32	90
Uppsala	60 428	380	23	32	435	318	475	101
<i>Södermanlands län</i>								
Eskilstuna	51 674	222	30	16	268	182	21	262
Katrineholm	13 962	38	13	—	51	44	78	72
Nyköping	17 705	105	24	39	168	124	—	57
<i>Östergötlands län</i>								
Finspång	12 424	15	3	4	22	16	15	39
Linköping	51 907	178	2	26	206	73	625	103
Mjölby	7 834	2	9	—	11	7	22	5
Norrköping	83 279	450	110	200	760	270	1 200	250
<i>Jönköpings län</i>								
Eksjö	9 502	32	2	4	38	30	5	14
Huskvarna	12 014	27	11	8	46	16	50	55
Jönköping	42 428	340	—	32	372	260	664	163
Nässjö	15 166	57	—	19	76	49	29	14
Värnamo	11 067	21	5	5	31	23	17	71

Län/Kommun	Antal inv. $\frac{1}{4}$ 1949	Antal inom kommunen boende familjeförsörjare som sakna familjebostad.					Antal av hälsovårdsnämnd utdömda el. enl. dess uppfattning utdömda lägenheter som äro bebodda	Antal utanför kommunen boende, i kommunen arb. fam.för.sörj.som önska flytta in i kommun.
		Fam.-förs. bor i enkelrum utan kokvrå el. delar lgh med annat hushåll	Fam.-förs. bor i barack el. annan nödbostad som uppl. av kommun el. industriföretag	Fam.-förs. bor i annan prov, lgh (hotell, pens. ej vinterbostad sommarstuga etc.)	Hela antalet	Därav fam.för.sörjare med barn under 16 år		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
<i>Kronobergs län</i>								
Alvesta	4 494	20	—	7	27	16	40	134
Ljungby	6 942	18	6	3	27	19	31	10
<i>Kalmar län</i>								
Kalmar	26 055	286	12	22	320	258	400	26
Vimmerby	4 850	10	8	12	30	25	53	18
Västervik	15 124	20	6	8	34	20	175	15
<i>Gotlands län</i>								
Visby	14 942	24	20	12	56	47	30	3
<i>Blekinge län</i>								
Karlshamn	10 565	6	6	3	15	15	32	10
Karlskrona	30 654	260	20	1	281	134	102	270
Ronneby	6 934	14	—	1	15	10	80	16
<i>Kristianstads län</i>								
Hässleholm	10 206	30	—	15	45	30	52	220
Kristianstad	23 779	98	—	—	98	82	185	300
Simrishamn	3 400	15	9	—	24	21	.	—
<i>Malmöhus län</i>								
Hälsingborg	70 729	304	15	6	325	255	342	257
Landskrona	24 568	55	31	4	90	36	368	61
Lund	33 242	79	26	5	110	53	68	59
Malmö	185 947	1 897	83	52	2 032	1 198	2 000	619
<i>Hallands län</i>								
Falkenberg	8 071	8	—	10	18	5	31	90
Halmstad	34 232	237	23	30	290	208	500	71
Varberg	12 217	88	4	2	94	65	56	20
<i>Göteborgs o. Bohus län</i>								
Göteborg	343 983	2 265	474	214	2 953	1 861	124	312
Lysekil	5 677	4	—	18	22	17	18	16
Mölndal	20 012	250	21	13	284	170	437	381
Partille	11 675	35	16	—	51	24	48	20
Uddevalla	23 720	204	13	18	235	124	93	110
<i>Älvsborgs län</i>								
Alingsås	12 327	46	12	14	72	46	96	31
Borås	55 906	193	22	—	215	124	795	171
Kinna	4 774	12	—	5	17	9	30	156
Trollhättan	23 158	41	—	5	46	26	70	52
Vänersborg	15 116	34	20	29	83	44	319	77
<i>Skaraborgs län</i>								
Lidköping	13 988	52	6	1	59	39	90	48

Län/Kommun	Antal inv. $\frac{1}{1}$ 1949	Antal inom kommunen boende familjeförsörjare som sakna familjebostad.					Därav fam.försörjare med barn under 16 år	Antal av hälsovårdsnämnd utdömda el. enl. dess uppfattning utdömda lägenheter som äro bebodda	Antal utanför kommunen boende, i kommunen arb. fam.försörj. som önska flytta in i kommun.
		Fam.-förs. bor i enkelrum utan kokvrå el. delar lgh med annat hushåll	Fam.-förs. bor i barack e.. annan nödbostad som uppl. av kommun e. industriföretag	Fam.-förs. bor i annan prov. lgh (hotell, pens. ej vinterbonad sommarstuga etc.)	Hela antalet				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Mariestad	8 000	10	16	3	29	25	107	147	
Skövde	17 043	42	—	15	57	27	60	180	
Tidaholm	5 842	18	—	—	18	14	76	23	
<i>Värmlands län</i>									
Arvika	14 938	36	12	48	96	98	8	22	
Karlstad	34 344	290	—	60	350	230	300	140	
Kristinehamn	16 745	103	23	8	134	87	116	28	
<i>Örebro län</i>									
Hallsberg	4 210	18	—	4	22	15	11	87	
Karlskoga	30 189	93	51	60	204	167	1 060	20	
Örebro	64 693	650	28	34	712	506	700	63	
<i>Västmanlands län</i>									
Arboga	8 863	5	0	0	5	5	88	15	
Fagersta	11 201	112	36	0	148	59	40	39	
Västerås	55 828	342	13	20	375	161	434	73	
<i>Kopparbergs län</i>									
Avesta	7 118	27	26	4	57	43	18	60	
Borlänge	20 645	142	21	55	218	162	20	82	
Falun	16 151	132	—	5	137	105	200	uppg. saknas	
Smedjebacken	3 221	6	3	4	13	9	15	28	
<i>Gävleborgs län</i>									
Gävle	45 315	775	38	156	969	464	159	172	
Hudiksvall	8 411	30	7	6	43	35	150	250	
Sandviken	18 151	119	12	12	143	74	331	220	
<i>Västernorrlands län</i>									
Härnösand	14 561	105	15	—	120	33	365	187	
Kramfors	13 698	63	23	—	86	65	320	96	
Sundsvall	24 827	45	—	22	67	49	281	146	
Örnsköldsvik	7 309	48	4	24	76	47	94	28	
<i>Jämtlands län</i>									
Östersund	20 763	159	6	8	173	127	75	73	
<i>Västerbottens län</i>									
Skellefteå stad	13 615	46	—	8	54	25	105	28	
Umeå stad	16 592	69	—	10	79	33	111	38	
Vännäs	2 854	11	—	6	17	12	15	22	
<i>Norrbottnens län</i>									
Boden	10 926	97	2	76	175	111	83	121	
Gällivare	21 811	143	35	20	198	129	237	uppg. saknas	
Kiruna	18 385	242	8	18	268	202	171	14	
Luleå	19 434	255	22	19	296	195	128	255	

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 3 februari 1950.

Närvarande:

justitieråden GEIJER,
LECH,
regeringsrådet QUENSEL,
justitierådet BECKMAN.

Enligt lagrådet den 3 februari 1950 tillhandakommet utdrag av protokoll över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 20 januari 1950, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättade förslag till

1. lag angående ändring i lagen den 19 juni 1942 (nr 429) om hyresreglering m. m., så ock om fortsatt giltighet av samma lag;

2. lag angående fortsatt giltighet av lagen den 19 juni 1942 (nr 430) om kontroll av upplåtelse och överlåtelse av bostadsrätt m. m.; samt

3. lag angående fortsatt giltighet av lagen den 28 maj 1948 (nr 245) med vissa bestämmelser om hyresrätt vid hemskillnad eller äktenskapskillnad m. m.

Förslagen, som finnas bilagda detta protokoll, föredrogos inför lagrådet av byråchefen för lagärenden i justitiedepartementet E. Hedfeldt.

Lagrådet lämnade förslagen utan anmärkning.

Ur protokollet:
Bengt Larson.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Drottningholms slott den 3 februari 1950.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, ANDERSSON, LINGMAN.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Zetterberg, lagrådets den 3 februari 1950 avgivna utlåtande över de till lagrådet den 20 januari 1950 remitterade förslagen till

1. lag angående ändring i lagen den 19 juni 1942 (nr 429) om hyresreglering m. m., så ock om fortsatt giltighet av samma lag;

2. lag angående fortsatt giltighet av lagen den 19 juni 1942 (nr 430) om kontroll av upplåtelse och överlåtelse av bostadsrätt m. m.; samt

3. lag angående fortsatt giltighet av lagen den 28 maj 1948 (nr 245) med vissa bestämmelser om hyresrätt vid hemskillnad eller äktenskapsskillnad m. m.

Med förmälan, att förslagen av lagrådet lämnats utan erinran, hemställer föredraganden, att förslagen måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Einar Herlitz.